

تعیین تعداد و قطر الیاف در آزمایشگاه کنترل کیفیت کارخانه های ریسندگی الیاف یکسره در روش ذوب رسی

سید مصطفی احمدی، محمد گرمی*

دانشگاه یزد

چکیده:

در آزمایشگاه کنترل کیفیت کارخانه های ریسندگی الیاف مصنوعی به روش ذوب رسی، برای حصول اطمینان از کیفیت نخ ریسیده شده فیلامنت های رسیده شده شمارش می شود تا در صورت بسته شدن یکی از سوراخ های اسپیشنر بتواند آن را به موقع کشف و رفع اشکال کنند. در این مقاله هدف ما آن است که بتوانیم با استفاده از امکان پردازش تصویر در کامپیوتر، عمل شمارش تعداد الیاف را تحت کنترل ماشین در آوریم تا از میزان خطای انسانی و صرف وقت بیشتر بکاهیم. منظور از خطای انسانی امکان شمارش اشتباه تعداد الیاف توسط اوپرатор در اثر خستگی می باشد چرا که در طول یک شیفت ۸ ساعته این کار دست کم بیش از ۸۰ بار تکرار می شود. در این پروژه با استفاده از یک دوربین عکاسی دیجیتال از سطح طولی الیاف که قبلاً از یکدیگر تفکیک شده اند عکاسی می شود و سپس با استفاده از نرم افزار متلب پردازش شده و تعداد و قطر هر یک از الیاف گزارش می شود.

واژه های کلیدی: پردازش تصویر، ریسندگی الیاف مصنوعی، ذوب رسی، کنترل ماشین
شاخه تخصصی:

مقدمه: در آزمایشگاه کنترل کیفیت کارخانه های ریسندگی الیاف مصنوعی به روش ذوب رسی، برای حصول اطمینان از کیفیت نخ ریسیده شده تعداد فیلامنت های رسیده شده شمارش می شود تا در صورت بسته شدن یکی از سوراخ های اسپیشنر بتوانند آن را به موقع کشف و رفع اشکال کنند. نحوه کار بدین صورت است که تعدادی از بوبین های پر، هر یک ساعت یکبار به آزمایشگاه آورده می شوند برای شمارش تعداد فیلامنت ها مستول آزمایشگاه بخشی از نخ را جدا سازی و آن را تحت کشش به مقداری گچ آغشته می نماید. گچ باعث می گردد تا روغن ریسندگی در الیاف نخ نایابون بی اثر شده و فیلامنت ها از یکدیگر فاصله بگیرند. در این حالت اوپرатор نخ را اصطلاحاً پوش داده تا فیلامنت ها از هم باز شوند سپس بلافارصله فیلامنت ها را روی یک میز پهن می کند. این میز در حالت مورب می باشد و سطحی از پارچه محمل مشکی دارد. علت استفاده از محمل مشکی دید بهتر اوپرатор و جلوگیری از بازگشت فیلامنت ها به کنار یکدیگر بر روی میز است. باز کردن درست فیلامنت های نخ و پهن کردن آنها روی میز و سرعت این کار به تجربه اوپرатор بستگی دارد. سپس اوپرатор شروع به شمارش فیلامنت ها می کند.

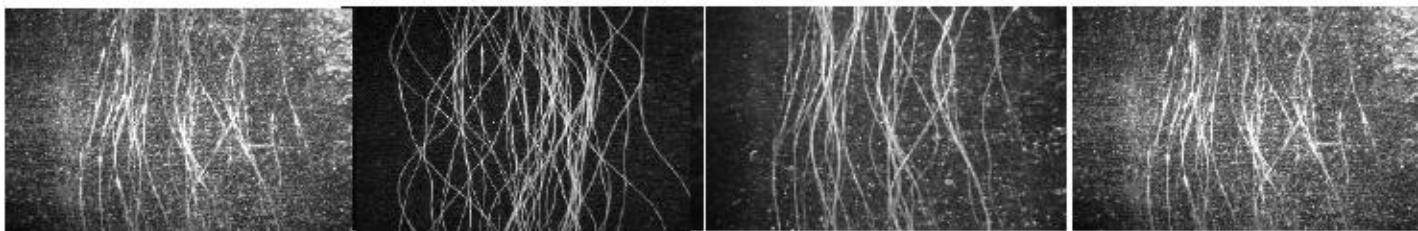
بخش اول: هدف پروژه

در این پروژه هدف ما آن است که بتوانیم با استفاده از امکان پردازش تصویر در کامپیوتر، عمل شمارش تعداد الیاف را تحت کنترل ماشین در آوریم تا از میزان خطای انسانی و صرف زمان بیشتر بکاهیم. منظور از خطای انسانی امکان شمارش اشتباه تعداد الیاف توسط اوپرатор در اثر خستگی می باشد چرا که در طول یک شیفت ۸ ساعته این کار دست کم بیش از ۸۰ بار تکرار می شود. همچنین در صورت کشف یک ابراد اوپرатор مجبور است برای حصول اطمینان از شمارش صحیح تعداد الیاف، جهت گزارش کردن ابراد، آن را دوباره شمارش نماید. همچنین این سیستم این قابلیت را نیز خواهد داشت که بتواند هم زمان قطر الیاف خارج شده از اسپیشنر را اندازه گیری و گزارش نماید. تا اوپرаторهای دستگاه بتوانند به خوبی میزان فشار پمپ یا میزان کشش الیاف یا میزان گرفتگی سوراخ های اسپیشنر را کنترل و به موقع عکس العمل نشان دهند.

بخش دوم: تصویربرداری دیجیتال

برای عکس برداری از یک تصویر از فیلامنت های نخ ذوب ریسی شده در این پروژه از یک دوربین دیجیتال با کیفیت تصویر برداری ۱۰ مگا پیکسل و همچنین از یک دوک نخ نایلون FDY با ۱۵ دنیر و ۴۸ فیلامنت استفاده شده است. در ابتدا برای باز کردن الیاف از مقداری پودر گچ استفاده شد. البته برای بررسی بیشتر از پودرهای دیگر مانند سیمان سفید نیز استفاده شد که نتیجه ای آن همانند گچ بود اما استفاده از پودر جاذب بهداشتی (پودر بچه) باعث شد تا نتایج بهتری حاصل گردد. همچنین برای بهتر باز شدن فیلامنت ها از یکدیگر به طوری که بتوان بخوبی از آنها عکاسی نمود بعد از مالیدن پودر با ایجاد یک جریان الکتریستیک ساکن موقت توسط یک سطح پشمی به مقدار بازشدنگی مطلوب رسیدیم. پس از پهن کردن الیاف بر سطح محمل از آن عکاسی می شود. در اینجا نوع محمل مصرفی برای عکاسی بسیار مهم است. چرا که داشتن یک عکس باکیفیت بالا و حداقل نویز مدنظر می باشد. برای این منظور از چند سطح محملی در شرایط مختلف نور پردازی عکاسی شد. در آخر به این نتیجه رسیدیم که یک سطح محمل پایه کوتاه بسیار موثر می باشد. چرا که در عکاسی از سطوح محملی مانند محمل پایه بلند در نور پردازی های مختلف نشان داد که به جای قابلیت جذب نور دافع آن است و تصویر گرفته شده دارای نویز شدید همانند برفک ناوزیون می باشد. بنابراین محمل پایه کوتاه یا همان پارچه اصطلاحاً "جیر" بهترین گزینه است. در ابتدا با استفاده از نور فلاش دوربین عکس برداری صورت گرفت که در عکس های گرفته شده به علت انعکاس نور از سطح پارچه زمینه عکس گرفته شده دارای نویز بسیار زیادی گردید. سپس برای نور پردازی از دو لامپ سفید مات استفاده شد که با زوایای مختلف و در شرایط محیطی متفاوت عکس برداری صورت گرفت. در ادامه از نور مستقیم لامپها بدون محافظه استفاده گردید که تصاویر بهتر شدند، اما همچنان بازگشت نور از سطح پارچه و الیاف در تصاویر وجود داشت که بررسی و شمارش الیاف را سختر می نمود. همچنین از عکاسی در محیط روشن و در محیط تاریک استفاده گردید که نتایج بدست آمده از عکس برداری در شرایط محیط تاریک نتایج مطلوب تری را به همراه داشت. جهت رفع نویز باقی مانده در عکسها برنامه نوشته شده در مطلب به نحوی تغییر یافت که بتواند نویزها را کم کند. عکسبرداری در زوایای مختلف نوری به این شکل انجام گرفت : ۱. نورپردازی به صورت عمود بر سطح الیاف، ۲. نور پردازی با زاویه ۴۵ درجه، ۳. نورپردازی از کناره ها تقریباً مماس با پارچه، در نهایت نور پردازی غیر مستقیم (نور مات) در محیط تاریک و در زاویه ۴۵ درجه، برای عکاسی در این سیستم پیشنهاد می شود.

بخش سوم: تجزیه و تحلیل تصویر دیجیتال توسط نرم افزار متلب

پس از عکاسی با شرایط فوق عکسی که به صورت دیجیتالی گرفته شده به یک رایانه انتقال یافته و توسط نرم افزار متلب ورایش و مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد خروجی این برنامه تعداد الیاف موجود در عکس و قطر هر یک از آنهاست و در صورتی که تعداد الیاف از تعداد مورد نظر که برای نرم افزار تعیین شده است کمتر باشد و یا قطر هر کدام از الیاف کمتر از حد مجاز شناخته شود به صورت یک خطاب اپراتور گزارش شده و می تواند از بروز هر مشکلی به خوبی جلوگیری نماید. نرم افزار ذکر شده به صورت زیر الگوریتم شده است:

ورویدی ها: تصویر دیجیتال خروجی ها: تعداد و قطر الیاف

(۱) تبدیل تصویر رنگی به تصویر خاکستری

(۲) فیلترینگ فلفل نمکی

(۳) تبدیل تصویر خاکستری به تصویر فقط سیاه و سفید

۴) تبدیل تصویر فقط سیاه و سفید به یک ماتریس سطری و ستونی

۵) جستجوی سطری ماتریس

۱۵) شمارش تعداد لبه ها

۲۵) تعیین فاصله لبه های متوالی

۶) گزارش تعداد لبه ها و فاصله متوالی بین آنها